

[Ministeren for skatter og afgifter]

Det er ikke den opfattelse af samfundet, som regeringen eller jeg har. Vores opfattelse er, at vi lever i et godt samfund, vi har en hel masse ting i gang, der er samfundets opgave, og det skal vi bruge penge til. Til dette skal man yde sit bidrag, et bidrag, der svarer til og forøges i takt med, at ens indtægter stiger. Det er proportionalsskattesystemet, og det er det, vi arbejder for. Det andet, som hr. Wilhelm gør sig til talsmand for, er nogle tilstande, som jeg håber aldrig nogen sinde kommer.

Hr. Stavad mente ikke, at han havde fået svar på spørgsmålet om, hvad regeringens stilling er til de betingelser, der blev stillet fra socialdemokratisk side for at stemme for udskrivningslovforslaget. Jeg fik den opfattelse, da jeg hørte spørgsmålet gentaget, at hr. Stavad ikke mener, at debatten var lang nok i går, og at vi nu også i dag skulle diskutere mere abstrakte ting, og hvorledes ens stilling er til den ene og den anden tænkte situation.

Jeg mente, at jeg svarede hr. Stavad i mit første indlæg. Jeg gjorde udtrykkelig opmærksom på, at de betingelser, der er stillet fra de forskellige ordførere, er blevet noteret, og at de vil blive diskuteret, når vi i øvrigt skal diskutere enkelthederne i loven. Så må vi jo se, hvad resultatet bliver, om vi kan få en udskrivningslov i dette land, eller om vi skal bruge den udskrivningslov, vi havde i fjor, den nødprocedure, som står i den nuværende udskrivningslov. Men det må vi vende tilbage til; noget svar her på stedet ville det ikke være rimeligt hverken at forlange eller give.

Wilhelm (VS):

Det er måske for dumt overhovedet at svare på ministerens polemik, for det skal han jo sådan set have lov til. Men det var nu ret plad. Det var ministeren, der sidste år fremsatte et forslag, hvor marginalskatteprocenten var 100. Det, vi lagde frem, lod renteindtægterne beskattes som almindelig indkomst; det ville have betydet, at marginals-katten for de indtægter var 73 pct. O.k., vi stemte for ministerens forslag, men at komme og drive polemik på den måde, ministeren gør her på den baggrund, at han faktisk selv har fremsat et forslag, hvor marginals-katten var 100 pct., og hvor vi andre havde et med 73, synes jeg vi-

ser lodigheden af ministerens argument i svaret til mig før.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Inden hr. Wilhelm bliver alt for højtidelig, vil jeg lige gøre opmærksom på, at den realrenteskattelov, som vi har lavet, går ud på, at enhver beskatning falder bort, så snart realrenten kommer ned under 3½ pct. Det stod vist ikke i de tanker, hr. Wilhelm lagde frem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Forhøjelse af det personlige bidrag til dagpengefonden).

(Fremsat 5/10 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Egentlig er det noget pjat, at vi skal diskutere skatteforhøjelser med socialministeren, for det såkaldte sygedagpengebidrag er i virkeligheden bare en del af den almindelige indkomstskat til staten. At påstå andet er at hæfte sig ved tilfældige, historisk betingede cigarkasseopdelinger. Vi kunne lige så godt have en værneskat, en biblioteksskat, en skoleskat, en vejskat osv., og jeg tror, vi alle sammen ville erkende, at det var fjollet, hvis vi skulle opkræve alle de skatter hver for sig,

[Lykketoft]

alle sammen som en eller anden procent af den samme indkomstopgørelse.

Derfor prøvede den socialdemokratiske regering faktisk også i 1981 at få flertal for at afskaffe både det særlige sygedagpengebidrag og folkepensionsbidraget og slå det hele sammen til én progressiv statslig skat. Det behøvede ikke have nogen anden virkning, end at skatteyderne slap for nogle indholdsløse specifikationer på selvangivelsen, som de ikke forbinder noget med, men som koster lidt ekstra i administration.

I socialdemokratiets forslag til skattereform, som blev fremsat på ny i onsdags i folketinget som beslutningsforslag nr. B 1, er ideen om at fjerne de særlige sociale bidrag fra indkomstskattesystemet og slå det sammen med den almindelige statsskat taget op igen. Man skal efter min opfattelse være meget bogholder for at kunne se nogen særlig pædagogik i forhold til befolkningens forbrug af sygedagpengeydelse ved særlig at forhøje specielt den del af indkomstskatten, der kaldes sygedagpengebidraget. Men regeringen har nok en eller anden forestilling om, at det glider lettere at få accepteret nogle skatteforhøjelser på 2,1 mia kr., hvis man kalder det noget andet end skat, og så har regeringen – synes den vel også selv – været gevaldig snedig ved at udforme dette her lovforslag som en bemyndigelseslov, sådan at socialministeren hvert år kan regulere skatten.

Det mener vi er på kanten af grundlovens § 46. I hvert fald synes vi ikke, det er nogen hensigtsmæssig måde at indrette tingene på, men det følger både af karakteren af bemyndigelseslov og af, at vi synes, det er dybt uhensigtsmæssigt og fjollet at have denne opdeling, som vi har haft i en længere årrække af historiske grunde; vi ønsker det som sagt slået sammen.

Realiteten i dette lovforslag er altså først og sidst, at man lægger endnu et lod på verdens højeste indkomstskat, at alle menneskers trækprocent bliver én højere, at den laveste trækprocent i gennemsnitskommunen i Danmark i 1984 vil komme op på knap 48.

Jeg synes, man kan stille mange spørgsmål til, om det er en hensigtsmæssig metode til at opnå en ønskelig og nødvendig budgetforbedring. Om det er klogt endnu en gang, når en regering mangler penge, at lægge et ekstra lod på indkomstskatten, selv om vi er det

land i verden, der har den højeste, eller om ikke det var klogere at tage anledning til at diskutere en anden og bedre skattestruktur.

Det skal nu ikke være afgørende, men det, der er interessant, er, at behovet for denne skatteforhøjelse, som regeringen foreslår, på 2,1 mia kr., bl. a. og for en meget stor dels vedkommende er opstået, fordi regeringen både gennem vedtagelsen af udskrivningsloven for 1983 sidste år ved denne tid og i udformningen af det forslag til udskrivningslov for 1984, som vi lige har diskuteret under det foregående punkt på dagsordenen, som indrømmelse til fremskridtspartiet har indbygget forhøjelser af personfradragene i forhold til det, regeringen selv mente var muligt og forsvarligt. Derfor mangler man penge. Derfor kommer man nu på et helt andet sted på dagsordenen og camouflerer som noget, der specielt skulle have med sygedagpenge at gøre, med dette her forslag, og så forventer man måske lidt naivt, at socialdemokratiet betingelsesløst skal hjælpe regeringen igennem med erstatningsindtægter for de penge, man har givet i indrømmelser til fremskridtspartiet.

Det har socialdemokratiet ingen anledning til – slet ikke, hvis det skal være noget, der indgår i en sammenhæng, hvor man blot vil bane vejen for et fortsat samarbejde mellem regeringen og fremskridtspartiet, der skal omsættes i nye, uacceptable social- og arbejdsmarkedspolitiske nedskæringer eller yderligere skattelettelser andre steder. Vi vil ikke være med i et show, hvor man først sikrer regeringen nogle indtægter, fordi vi er finanspolitisk ansvarlige, og de indtægter derefter snoldes op i nye indrømmelser til fremskridtspartiet.

Derfor må socialdemokratiet kræve afgørende indflydelse på finanspolitikken, hvis vi skal gå ind og sikre denne budgetforbedring. Vi må vide, om den kan fastholdes som en budgetforbedring, og vi må vide, at den ikke baner vej for nedskæringer, vi ikke kan acceptere, og vi må kræve genopretning af nogle af de nedskæringer, der er sket.

Til gengæld vil vi diskutere denne og andre budgetforbedringer, også andre end dem regeringen har foreslået, i den sammenhæng.

Jeg har forstået, at det radikale venstre i dag har fremsat lovforslag nr. L 31 om forbedring af barselorlovsordningen. Det vil komme til særskilt diskussion senere, men

[Lykketoft]

jeg vil bebude, at socialdemokratiet er enig i forbedring af barselorloven, og vi vil også gerne medvirke til på den ene eller anden måde at sikre de nødvendige indtægter til staten for at gennemføre den reform.

Bo Kristensen (KF):

Jeg skal på baggrund af mit partis ordførers fravær sige følgende om lovforslag nr. L 11, bidrag til dagpengefond. Selv om ministerens forslag kun indeholder 2 paragraffer, medfører det dog en omlægning af det princip, hvorefter det personlige bidrag til dagpengefonden beregnes, samt – og det er jo det væsentlige – som konsekvens heraf en merindtægt for staten på ca. 2,1 mia kr. i 1984.

Mens bidraget før var fastsat i selve loven, nemlig 1 pct. af den statsskattepligtige indtægt, foreslås det nu fastsat af socialministeren, således at det løbende kan reguleres med det sigte sammen med bidrag til den frivillige sikring og bidrag fra arbejdsgiver at dække det offentliges samlede udgifter til dagpenge.

Det regnestykke opgøres af ministeren til at indebære, at det personlige bidrag for 1984 sættes i vejret til 1,85 pct., og det vil som nævnt medføre en merindtægt på 2,1 mia kr.

Vi kan fra de konservatives side anbefale forslaget som led i de budgetforbedringer, som er tvungende nødvendige, og vi ser det gerne hurtigt færdigbehandlet i udvalget.

Fogh Rasmussen (V):

Venstre kan støtte dette lovforslag. Vi er enige i, både at fastsættelsen af dagpengebidraget gøres til en bemyndigelse for ministeren, og at ministeren angiver i forslagets bemærkninger at ville udnytte denne bemyndigelse til at forhøje dagpengebidraget fra 1 pct. til 1,85 pct.

Hr. Lykketoft nævnte, at socialdemokratiet var betænkeligt ved den slags bemyndigelser. Nu kan man nok nævne mange eksempler på, at netop socialdemokratiet har lagt ryg til at udstyre ministrene med ret vide bemyndigelser, så det er i hvert fald et nyt principielt synspunkt fra den side.

Men der er dog grænser for, hvad bemyndigelsen kan udnyttes til, for i lovteksten er det jo fastslået præcist, hvordan dagpengebidraget skal fastsættes, nemlig sådan at det

simpelt hen skal dække det offentliges samlede udgifter til dagpenge, og så er der jo tilbage faktisk kun, at bemyndigelsen kan bruges som en rent praktisk foranstaltning for hele tiden at sikre, at dagpengebidraget svarer til udgifterne til dagpenge.

Der er to grunde til, at vi kan støtte forslaget. For det første er det tvungende nødvendigt, at vi får dækket det underskud ind, som er på dagpengeordningen, og det vil altså ske her ved, at der bliver tale om en merindtægt på 2,1 mia kr. Herefter vil sygedagpengeordningen i princippet hvile i sig selv.

Men den anden og lige så væsentlige begrundelse er, at der ligger noget principielt rigtigt i en sådan øremærkning af indtægter til statskassen, og her er jeg fundamentalt og principielt uenig med hr. Lykketoft, som sagde, at det var fjollet, hvis alle mulige skatter skulle opkræves som særlige bidrag, og hr. Lykketoft udtalte bl.a., at man vist skal være meget bogholder for at kunne se det pædagogiske i at opkræve statens indtægter som øremærkede afgifter på forskellige formål.

Det er jeg helt uenig i. Efter vores opfattelse vil en sådan øremærkning af indtægter give borgerne en bedre mulighed for at vurdere omfanget af de offentlige udgifter. Der ligger nogle sunde husholderiske principper i cigaræskesystemet. Det indebærer nemlig, at borgerne, hvis dagpengeudgifterne eksploderer, får en direkte fornemmelse af, at det er her, der er noget galt, for så stiger dagpengebidraget altså. Det kunne man i øvrigt føre over på en række andre formål også. Allerede i dag opkræves licens til Danmarks Radio jo som et særligt bidrag. Det indebærer, at borgerne kan se konsekvenserne af radiorådets økonomiske dispositioner; det kan man direkte aflæse i licensens størrelse.

Det er klart, at det princip kunne føres så yderligt, at det ikke ville have nogen mening, men efter venstres opfattelse er der god pædagogik i på afgrænsede lidt større områder at opkræve statens indtægter som sådan nogle øremærkede afgifter. Det vil nemlig også give politikerne en bedre oversigt over forbruget af offentlige ydelser til forskellige formål. Det vil medføre, at interessen fokuserer på de udgiftsområder, hvor der ikke er en sammenhæng imellem indtægter og udgifter, sådan som der i en årrække ikke har været på dagpengeordningen. Vi er tilfreds med, at dagpengeordningen nu kommer til at hvile i

[Fogh Rasmussen]

sig selv; vi er tilfreds med det princip, der ligger bag ved en sådan øremærkning af indtægter.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg er ligesom den socialdemokratiske ordfører noget forundret over, at vi lige pludselig skal til at diskutere skat med socialministeren. Som det fremgår, har SF valgt at bruge en af de sædvanlige skattepolitiske ordførere til denne debat, men regeringen har altså valgt at lade sig repræsentere af socialministeren. Det må vi jo så tage til følge.

Jeg skal ikke gøre debatten lang, men blot kort nævne, hvad jeg sagde under skattedebatten: at vi selvfølgelig vender os mod denne forhøjelse. Der er formelt tale om en proportional skat, dvs. en skat, der opkræves med samme procent af alle indkomster. Reelt er der tale om en regressiv skat på grund af udhulingen af de store indkomster, som fradragene giver, dvs. en skat, der hviler tungest på de mindste indkomster.

Jeg skal også vende mig mod den paragraf, som tillader regeringen at forhøje skattetrykket uden om folketinget. Jeg synes, det er forbløffende, at regeringen vil foreslå noget sådant. Det er nu ikke særlig præcist formuleret. Der står, at der skal opkræves beløb, der dækker, og så skal resten – forskellen – i øvrigt overføres til statskassen. Det giver jo vide muligheder for at opkræve et for stort beløb.

Det er nu ikke hovedpointen. Det vigtigste er, at det samlede skattetryk og dets fordeling på indkomstgrupper naturligvis skal diskuteres og vedtages her i tinget og ikke fastsættes af én eller flere ministre. Jeg går da ud fra, at Hørups gamle parti er enig i dette synspunkt.

I øvrigt skal jeg sige til hr. Fogh Rasmussen, at jeg er opmærksom på, at regeringen er begyndt i stigende grad at sammenligne statsbudgettet med et husholdningsbudget, men nu går så vidt, at den ligefrem går over til øget brug af cigarkassesystemet. Det synes jeg er at gå noget videre, end vi er vant til.

Stubkjær Pedersen (CD):

Der er ikke grund til at lægge skjul på noget som helst i denne sag. Den er helt klart indlysende. Dette drejer sig om at få en for-

bedring på statsfinanserne på 2,1 mia kr. i 1984. Forslaget er altså et led i den generelle økonomiske genopretningspolitik, som regeringen fører. Det er et led i den kæde, der skal forsøge at trække dette land op ad bakke igen. Det er et led i den kæde, som hele åbningsdebatten – i hvert fald fra regeringspartierne side og statsministerens åbningstale – drejede sig om, nemlig at komme det største problem, vi har, arbejdsløsheden, til livs. Det skal derved blive muligt at få underskuddet væk i statshusholdningen, på balancen over for udlandet og få skub i investeringerne i erhvervslivet, sådan at vi kan komme arbejdsløsheden til livs. Det er altså en helt nødvendig budgetforbedring.

Jeg lagde da også mærke til, at socialdemokratiet ikke var absolut afvisende her. Man kunne ønske sig, at socialdemokratiet var med på normal vis om udskrivningsloven.

Men man afviste det ikke, og det kan jeg egentlig godt forstå. Det ville nok også være dumt. Kigger vi lidt på debatten i går, nu, da vi er kommet over den, var det egentlig noget meget, meget spændende, der skete. Der skete det, at før debatten rigtig kom i gang, fremsatte socialdemokratiet et dagsordensforslag, som bare afviste en stribe budgetforbedringer, sagde nej til en stribe ting uden at komme med noget som helst andet i stedet.

Men efterhånden som debatten skred frem og socialdemokratiet fik det ene argument efter det andet, masser af tal fra både statsministeren og økonomiministeren og regeringens ordførere, gik det op for socialdemokratiet, at det måske alligevel var nødvendigt med budgetforbedringer, og i slutningen af debatten fremsatte socialdemokratiet et nyt dagsordensforslag, som sagde, at man kunne tilslutte sig de nødvendige budgetforbedringer på de og de betingelser. Netop socialdemokratiet gik i går meget op i fortolkninger af dagsordensforslag, specielt de radikales hr. Niels Helveg Petersens fortolkning.

Hvad var fortolkningen af »de nødvendige budgetforbedringer«? Det var nøjagtig det samme mål, som regeringen havde sat sig i sit finanslovsforslag. Sådant fortolkede hr. Niels Helveg Petersen ordet budgetforbedringer.

Socialdemokratiet forsøgte at lave en dagsorden, som 100 pct. skulle dække den fortolkning, hr. Niels Helveg Petersen gav i går

[Stubkjær Pedersen]

af sit dagsordensforslag. Det må betyde, at socialdemokratiet er enige med regeringen i, at der nu skal laves nogle budgetforbedringer i den målestok, som regeringen har foreslået i finanslovsforslaget. Med det udgangspunkt tror jeg trods alt, at vi måske kan finde en løsning også på dette her område.

Jeg bed også mærke i, at hr. Lykketoft absolut ikke afviste det.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg synes ikke, hr. Stubkjær Pedersen skal have lov til at slippe af sted med det fejlinformationsforsøg, der siger, at behovet for budgetforbedringer var noget, der gik op for socialdemokratiet i løbet af debatten i går. På ingen måde.

Det er en af de store myter, som regeringen og regeringspartierne har prøvet at bygge op omkring deres egen politik nu i snart lang tid, at det vil socialdemokratiet ikke.

Det oplæg, socialdemokratiet kom med den 1. september sidste år, var båret af samme ambition om at rette op på budgettet som det, regeringen har foretaget sig det sidste år. En stor del af den opretning, regeringen har foretaget, ikke mindst realrentebeskatningen, som er en meget stor del af den samlede nettoopretning, er gennemført i samarbejde med socialdemokratiet.

Den politiske diskussion handler ikke om forskel i bedømmelsen af behovet for inden for en kortere årrække målbevidst at rette op på underskuddet på statsfinanserne. Den handler om, hvordan det skal gøres, hvem der skal bære byrderne, og jeg vil til, skal vi sige højnelse af det politiske debatniveau, også gøre hr. Stubkjær Pedersen opmærksom på, at man kan rette statsbudgettet op med et givet milliardbeløb på mange forskellige måder, der har meget store forskelle i sig med hensyn til beskæftigelsesvirkning, med hensyn til fordelingsvirkning.

Skulle vi så ikke gå i gang med at diskutere tingene på det grundlag og holde op med det dér pjat og den fejlinformation, som hr. Stubkjær Pedersen gør sig skyldig i også i dag?

(Kort bemærkning).

Stubkjær Pedersen (CD):

Jo, men jeg gør da gerne en undskyldning, hvis ikke jeg har været opmærksom på, at socialdemokratiet har været klar over behovet for budgetforbedringer. Man glemte bare i første omgang – det er erkendt af den socialdemokratiske politiske ordfører selv i går – at man havde nok kun fået en del af sandheden med.

Men det, der står tilbage, og som hr. Lykketoft ikke dementerede, og som er nyt, det er, at socialdemokratiet erkender et behov for budgetforbedringer på den ene eller anden måde i den størrelsesorden, som regeringen også gør det.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Det ville styrke hr. Stubkjær Pedersens viden, det ville styrke kvaliteten af hans argumentation, men måske ikke kraften i den, hvis han læste socialdemokratiets økonomisk-politiske oplæg, som blev offentliggjort den 19. august 1983. Deri vil han kunne se, hvilke målsætninger socialdemokratiet klart har tilsluttet sig omkring opretning af statsfinanserne, opretning af betalingsbalancen og – hvad der i størst omfang, desværre, adskiller den nuværende regerings økonomiske politik fra vores – opretning af beskæftigelsen.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Skal hr. Lykketofts bemærkning forstås på den måde, at socialdemokratiet vil foretrække en skærpelse af den progressive indkomstbeskatning for at tilvejebringe provenuet?

Hr. Lykketoft bør i hvert fald være opmærksom på, at den økonomiske plan, som socialdemokratiet har lagt frem, ikke indebærer, at der pr. 1. januar 1984 skal tilvejebringes en provenuforbedring af den størrelsesorden, vi taler om.

Hvis det, hr. Lykketoft har i tankerne, er socialdemokratiets forslag til en skattereform – og det må være det, hr. Lykketoft tænker på – kan det ikke få virkning, selv om den ulykke skulle ske, at der kunne findes et flertal for det, fra 1. januar 1984.

Hvad er det da, socialdemokratiet vil gøre fra 1. januar 1984 for at tilvejebringe den

[Fogh Rasmussen]

budgetforbedring, som jeg forstår socialdemokratiet er enig i?

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Der findes ganske mange forskellige skat-tepolitiske instrumenter. Det, jeg rejste som et lidt underordnet punkt i mit første indlæg her, var, at man kan spørge, om det nu også er viist at blive ved med at lægge flere og flere lodder på den personlige indkomstskat. Det var det spørgsmål, jeg rejste.

Det er ikke sikkert, at man, selv om man kunne nå til enighed om et budget, kunne gøre meget andet i den nuværende situation, men jeg tror, det ville være vigtigt, hvis vi var i stand til i fællesskab at fastholde, at det i så fald måtte være en foranstaltning af provisorisk karakter. Vi kan ikke blive ved med at opkræve så høje personlige indkomstskatter. Vi må lægge det over på andre skatteformer i det lange løb.

Jeg vil også lige gøre opmærksom på, at hvis vi skulle tale om budgetforbedringer med virkning fra 1984 i forhold til det, socialdemokratiet har foreslået med programmet fra august måned, er det fuldt ud muligt at lade den del af det, der hedder regulering af selskabsskatten, træde i kraft, så det har virkning på budgettet i 1984.

Tove Niemann (FP):

Modsat hr. Stubkjær Pedersen mener jeg absolut ikke, at dette forslag vil hjælpe på arbejdsløsheden, tværtimod.

Da denne regering trådte til, var det en klar målsætning, at erhvervslivet skulle have bedre vilkår for at fremme produktionen og dermed beskæftigelsen, og det blev udtrykt sådan, at fremgangen for erhvervslivet er en væsentlig betingelse for, at der bliver finansieringsgrundlag for investeringer i nye arbejdspladser.

Derfor vender fremskridtspartiet sig imod at pålægge erhvervslivet nye omkostninger, der, som det er tilfældet med dette lovforslag, kun kan betegnes som en slet skjult skatteforhøjelse.

Af den økonomiske oversigt for 1983 fremgår det tydeligt, at afdæmpning i lønomkostningerne har været meget mindre udtalt end afdæmpningen i timelønnen. Dette skyldes foruden en betydelig forhøjelse af ar-

bejdsgiverbidraget til arbejdsløshedsforsikringen også forlængelsen af arbejdsgiverperioden under sygedagpengeordningen, som trådte i kraft i foråret.

Derfor vil en yderligere omkostningsbyrde, som dette lovforslag lægger op til, være til skade både for arbejdstager og arbejdsgiver og dermed for landets økonomi, og derfor kan fremskridtspartiet ikke gå ind for dette lovforslag.

Men vi betragter det som et forhandlingsoplæg til en bredere økonomisk løsning, hvori der også indgår skattelettelser, skattelettelser, som statsministeren tidligere har lovet befolkningen, et løfte, som det vil være vælgerbedrag ikke at indfri. Løftet er ikke opfyldt i 1983, men det bliver det forhåbentlig i 1984.

Vi vil fra fremskridtspartiets side gøre vort til at holde regeringen fast på det afgivne løfte. Vi håber i alle tilfælde på, at fornuftige forhandlinger vil ende i, at den faktiske skatteforhøjelse, vi drøfter i dag, ikke bliver til noget, og at man i stedet finder en besparelse, som giver samme forbedring på finansloven.

Lone Dybkjær (RV):

I modsætning til tidligere ordførere skal jeg ikke gentage dele af åbningsdebatten, men jeg vil godt, inden jeg tager fat på selve forslaget, takke hr. Lykketoft for de positive bemærkninger om det forslag om barselorlovsforlængelse, som vi skal behandle på tirsdag, og som de radikale har fremsat.

Om forslaget skal jeg sige, at det radikale venstre siger ja til den budgetforbedring, forslaget indeholder, men vi mener, at der samtidig hermed skal skaffes den fornødne dækning til den udvidelse af barselorloven, som vi har foreslået. Det behandles altså ikke i dag – udelukkende af tekniske grunde, nemlig fordi trykkeriet ikke kunne nå at få det frem – men på tirsdag, og så kan det formentlig umiddelbart derefter indgå i udvalgsbehandlingen.

Vi har i vort forslag angivet en bestemt procentsats, således som det også hidtil har været tilfældet, ud fra den betragtning, at vi faktisk ikke plejer at udskrive skatter gennem bemyndigelser. Det er ikke sædvanlig procedure, så hr. Lykketoft har ret.

[Lone Dybkjær]

Det er rigtigt, at vi har bemyndigelser i en række love, også love, som socialdemokratiet i regering har gennemført, men det er faktisk ikke sædvanligt, at vi udskriver skatter gennem bemyndigelseslove, og det er vi ikke tilhængere af at man gør.

Vi mener derfor, det rigtige er, at der angives en bestemt procent og ikke en bemyndigelse, og denne procentsats må så årligt reguleres – hvis det er nødvendigt – i forbindelse med udskrivningsloven, således som det også sker i dag, eller også må den kobles direkte på udskrivningsloven. Det kan vi selvstændigt diskutere i udvalget.

Vi giver altså tilslutning til, at der foretages den nødvendige budgetforbedring, således som det er anført i vores eget forslag, men vi mener, at det bør ske ved, at der står en specifik procentsats i lovforslaget.

Tinning (VS):

Vi har oprettet et særligt ordførerskab, der vedrører bemyndigelser til socialministeren. Derfor har vi ikke sendt vor skattepolitiske ordfører.

Nu var det sådan, at i sidste samling søgte socialministeren at få bemyndigelser til at slå sig løs, om man så må sige, inden for konstanthjælpsområdet i almindelighed. Det gik ikke så godt, og jeg kan forstå på det hele, at det nu drejer sig om at forsøge at finde et hjørne inden for skattepolitikken, hvor socialministeren kan slå sig løs. Vi er imod, og vi er i det hele taget imod den skatteforhøjelse, som ligger i det, som flere andre allerede har været inde på. Jeg er ikke til sinds at sige ret meget mere om den sag i første omgang.

Til gengæld vil jeg knytte en ganske kort bemærkning til spørgsmålet om barselorlov, som ganske vist først bliver egentlig behandlet i næste uge, men som jo lige har været nævnt. Jeg vil læse et ganske kort citat op. Der står »man«, og så begynder citatet:

»... havde naturligvis gerne set, at man var gået endnu videre og havde fulgt barselorlovsbetænkningen helt op. Det ville i øvrigt være helt i overensstemmelse med partiets arbejdsprogram, hvad der måske ikke kan undre så mange. Men det er i øvrigt også i overensstemmelse med dette program, at vi tager tingene trin for trin, efterhånden som vi får råd til dem. Det skal være min eneste kommentar til VS' og SFs forslag. Vi er i

princippet enige i hovedlinjerne i disse forslag, men vi mener ikke, at vi på nuværende tidspunkt har råd til det.« (Folketingets forhandlinger 1979–80, 2. saml. sp. 9185). Det er et citat fra den 9. maj 1980 af fru Lone Dybkjær fra det radikale venstre.

Når jeg læser det op, er det, fordi jeg synes, det er interessant, at det radikale venstre nu mener, at vi har råd til det; at det radikale venstre nu mener, at vi har råd til at gennemføre nogle forbedringer af barselorloven, som i vid udstrækning svarer til dem, SF og VS foreslog for 3 år siden.

Dengang sagde det radikale venstre: det er det sædvanlige med, at nu vil de bare bruge penge, og dem har vi jo ikke.

Der må altså være sket så væsentlige forbedringer i landets økonomi fra 1980 til 1983, at man nu har råd til at lave nogle ting, som totalt måtte afvises for 3 år siden. Det finder jeg interessant.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan gå ind for det foreliggende lovforslag. Vi synes, det er rimeligt, i hvert fald under de nuværende forhold, at bidragene til dagpengefonden er af en sådan størrelse, at udgifterne dækkes, og at den procent, der skal opkræves af den skattepligtige indkomst, bliver reguleret årligt.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg er meget enig med fru Lone Dybkjær i, at det nok ikke tjener noget formål at genoplive åbningsdebatten fra i går, og derfor vil jeg svare så behersket som overhovedet muligt på den debat, der har været her, men dog med en vis glæde konstatere, at der ser ud til at være gode muligheder for at få dette lovforslag igennem.

Det er klart, at der stilles mange krav og mange forbehold op i forhold til forslaget, men jeg fornemmer også, at der er mulighed for at tale om det.

Hr. Lykketoft var inde på spørgsmålet om, at det kun var en form for forhøjelse af skatten, og den debat er ikke overraskende. Jeg synes alligevel, det er vigtigt at gå lidt dybere ned i det historiske, som hr. Lykketoft var inde på, uden at definere nærmere, hvad der lå i »det historiske«.

[Socialministeren]

Sandheden er jo den, at da vi fik sygedagpengereformen i begyndelsen af 1970'erne, indførte man dette dagpengebidrag i stedet for det beløb, lønmodtagerne selv dengang betalte til deres sygedagpengeordning. I den fordeling, der lå i dagpengereformen, med udgiftsdækning fra tre områder: arbejdsgiver, arbejdstager og det offentlige, blev arbejdstagerens bidrag erstattet af denne ene procent, så det har en naturlig baggrund. Når man så kører videre op til i dag, må man sige, at når det skal være et dagpengebidrag, er det logisk, at dette dagpengebidrag skal omfatte de faktiske udgifter. Derfor synes jeg, der er sund fornuft i forslaget om at sige, at der skal være faktisk dækning.

Hr. Lykketoft, fru Lone Dybkjær og andre har været inde på spørgsmålet om bemyndigelsesparagraffen, og hertil vil jeg sige, at jeg synes ikke, det er nogen særlig god idé, at der skal gives vide bemyndigelser. Men her er – som også hr. Fogh Rasmussen var inde på – tale om en så snæver bemyndigelse, som der overhovedet kan være tale om, for det står klart i lovforslaget, at dagpengebidraget skal fastsættes således, at det dækker de faktiske udgifter, der er til sygedagpengeordningen. Der er ikke nogen mulighed for at ændre på skattepolitikken – og det er det, der skulle være det farlige – via dette forslag.

Dette er simpelt hen fastlagt ud fra princippet om at gøre tingene så enkle som muligt, for alternativet er jo, at det bidrag, som den til enhver tid siddende socialminister skal regne sig frem til, er det, som ellers skulle forelægges folketinget hvert år.

Men nu vel, det har været et forsøg på at gøre det på en praktisk måde, og det kan man naturligvis altid diskutere videre i udvalget.

Hr. Lykketoft sagde videre, at man naturligvis ikke ville støtte dette forslag, medmindre man havde en afgørende indflydelse på finanspolitikken. Når jeg stadig væk skal holde fast i den målsætning, jeg startede med – at vi ikke skal genoplive debatten fra i går – vil jeg kun sige: det bliver der jo rig lejlighed til at diskutere i de kommende uger.

Jeg noterer med tilfredshed, at hr. Lykketoft ikke på socialdemokratiets vegne afviser at drøfte videre, hvilke muligheder der er for at gennemføre budgetforbedringer på en fornuftig måde. Men jeg skal ikke undlade at sige, at alternativet til en sådan forhøjelse af

dagpengebidraget ville være nogle hårde ændringer i selve det sociale system. Dette er – i god overensstemmelse med den dagsorden, der blev vedtaget i går – et forsøg på at skaffe de nødvendige budgetforbedringer på en sådan måde, at det – og det er for mig det afgørende – ikke bryder dybt ind i vor socialpolitik i almindelighed. Det har jeg forstået på debatten gennem det seneste er et princip, som socialdemokratiet også hylder.

Jeg går ud fra, at fru Lone Dybkjær vil have forståelse for, at jeg ikke går ind i debatten om et forslag, vi først skal behandle på tirsdag. Jeg synes, vi skal gemme krudtet til på tirsdag, og derfor skal jeg indskrænke mig til at sige tak endnu en gang for den støtte, der på dette tidspunkt er givet til det lovforslag, vi har til behandling, og håbe på, at vi får et godt og fornuftigt udvalgsarbejde.

Lykketoft (S):

Jeg skal ikke starte en lang anden runde. Jeg vil bare sige til socialministerens allersidste bemærkninger, at efter mit bedste skøn er alternativet til vedtagelse af dette forslag ikke – med det folketing, der er valgt for nærværende – at man kan lave yderligere nedskæringer i de sociale ydelser. Jeg synes, debatten i går viste, at det alternativ eksisterer ikke, heldigvis.

Alternativet er, at hvis regeringen ikke vil tale med socialdemokratiet om en fornuftig finanspolitik, så får regeringen ikke en fornuftig finanspolitik, så får regeringen ikke de budgetforbedringer, regeringen gerne vil have. Det synes jeg også er bekræftet af de udtalelser, fru Tove Niemann kom med for fremskridtspartiet her i debatten. Det fremgik også af fremskridtspartiets ordførerindlæg under behandlingen af udskrivningsloven. Det er sådan, landet ligger, så lad os nu holde de klare alternativer op for hinanden, sådan som de ser ud i dette folketing.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg vil udtrykke det på en anden måde, end hr. Lykketoft gør det, nemlig ved at sige, at dette forslag netop er udtryk for, at regeringen ikke har ønsker om forringelse af det sociale system, sådan som socialdemokratiet har søgt at give indtryk af gennem debatten på det seneste; det er en væsentlig baggrund for dette forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandlingen
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen er behandlingen af de 3 landbrugsforslag. Da landbrugsministeren er til møde i markedsudvalget og ikke er mødt nu, er jeg nødt til at ud sætte mødet i 5 minutter. Det genoptages i dag kl. 12.30.

Mødet udsat kl. 12.25

Mødet genoptaget kl. 12.30

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 5:

Forslag til lov om rentesaneringsydelse til landbruget m.v.
(Fremsat 5/10 83).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 5 og 6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd.
(Fremsat 5/10 83).

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om finansieringsreform for landbruget, der bygger på en jordbankordning og/eller indekslån.

Af Bjørn Westh (S) og Steenholdt (Grønl.) m.fl.
(Fremsat 5/10 83).

Fjerde næstformand (Arentoft):

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på 15 minutter for ordførerne i første omgang.

Forslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Med hensyn til de to første forslag vil jeg henvise til min fremsættelsestale, og om det sidste forslag, beslutningsforslaget fra socialdemokratiet om en finansieringsreform for landbruget, der bygger på en jordbankordning og/eller indekslån, kan jeg sige, at det er, så vidt jeg kan se, det forslag, der kom frem sidste år, i sidste samling, og at jeg ikke har så forfærdelig mange kommentarer til beslutningsforslaget ud over, at jeg for så vidt er enig med socialdemokratiet i, at der er problemer med landbrugets finansiering, forstået på den måde, at vi har finansieret vores landbrugsproduktionsapparat for dyrt.

Det er der andre årsager til; de kom i en inflationsperiode, hvor kurserne faldt og renten dermed steg på et tidspunkt, hvor produktionsapparatet blev færdigt og skulle færdigfinansieres – derfor er landbruget kommet i en absolut renteklemme, og vores finansieringsform er sådan, at har man først modtaget disse lån, så hænger man på dem i 20–30 år, i den løbetid, disse kreditlån har.

Hvis jeg nu skal vurdere beslutningsforslaget som et alternativ eller en bedre form, så kan jeg ikke se, at det løser nogen af landbrugets finansieringsproblemer. Det, det drejer sig om i øjeblikket, er at få rentebyrden formindsket for landbrugserhvervet som helhed, og derfor mener jeg stadig væk, vi må fastholde, at vores rentesaneringsforslag er nemmere og hurtigere virkende, og det er heller ikke dyrere, det er måske snarere billigere, for hvis man ser på finansieringsformerne, så er den eneste forskel, at vi ikke vil gribe ind i den normale finansieringsform, for den har man jo haft, ikke sandt, selv om der er visse ulemper ved den.

Vi mener ikke, man skal bruge vældig lang tid til at finde ud af nye systemer som alternativer eller som supplement, for derved bliver pengene absolut ikke billigere for landbruget. Penge har nu engang penges pris, uanset hvilken finansieringsform man anvender.